

Τέχνη και οικολογία

Ο Ηλίας Μεσσίνας συνομιλεί με τον Άγγλο οικολόγο - καλλιτέχνη Jonathan, που σπίνει τα έργα του στην παραλία της Κολόνας

Πριν από μερικές εβδομάδες, σε μία από τις οικογενειακές βόλτες μας κατά μήκος της παραλιακής λεωφόρου Καζαντζάκη, μας περίμενε μία ευχάριστη έκπληξη: ένα ημικύκλιο από «αγάλματα» δίπλα στην παραλία της Κολόνας. Φαινόταν τόσο όμορφο από πάνω από το δρόμο, που αρχικά νομίζαμε ότι είχε να κάνει με τον επώνυμο γάμο που γινόταν εκείνη την εποχή στο νησί (όταν τα ακριβά κότερα είχαν κατακλύσει το λιμάνι). Στην αρχή δημιουργήσαμε ένα σενάριο μόνοι μας: «Λες να παντρεύτηκαν πλάι στο κύμα και να φτιάξαν αυτά τα αγάλματα σαν σκηνικό για την τελετή στο ηλιοβασιλέμα;» (ρομαντικό, αλλά λανθασμένο).

Όταν περάσαμε από εκεί ξανά, είδαμε ότι τα «αγάλματα» έλειπαν. Έτσι ξεχάστηκε το περιστατικό. Κάποιος μάλιστα μας είπε ότι πρόκειται για έναν καλλιτέχνη που φτιάχνει αγάλματα και μετά τα καταστρέφει. «Τι κρίμα», σκεφτήκαμε, «ήταν τόσο ωραία».

Πέρασαν μερικές εβδομάδες και προ ημερών πήγα την κόρη μου στην παραλία της Κολόνας για μάθημα κολύμβησης. Κατεβαίνοντας στην παραλία, αντίκρισα και πάλι τα «αγάλματα»! Όλο χαρά τα πλησίασα. Καθώς πλησίαζα, με «υποδέχτηκε» ένας μεγάλος χνουδωτός σκύλος, που φαίνεται ότι είχε αναλάβει τη φύλαξη του χώρου, καθώς πράγματι, όσο πλησίαζα, το σύνολο με τα «αγάλματα» φαινόταν όλο και πιο ωραίο, όλο και πιο πολύτιμο. Το κοίταξα με ευχαρίστηση. Ήταν τόσο απλό,

Ο Τζόνθαν με τα «αγάλματα»

όμως τόσο εκφραστικό. Είχε φτιαχτεί από πέτρες, σε διάφορα μεγέθη και σχήματα, που είχαν τοποθετηθεί με μαστοριά, ευαισθησία και υπομονή η μία πάνω στην άλλη, με τρόπο που να μοιάζουν με ανθρώπινες φιγούρες. Υπήρχε μία απόλυτη αρμονία μεταξύ του «γλυπτού» και του φυσικού τοπίου. Μεταξύ της απλότητάς του και της επιρροής που είχε στο χώρο. Τέτοια ήταν η επίδρασή του που δεν μπορούσα παρά να το παρομοιάσω με τους ιερούς χώρους που είχα δει πριν πολλά χρόνια στην Αγγλία, όπου κυκλικά ή ημικυκλικά «ιερά» από όρθιες πέτρες, όπως το Stonehenge της εποχής του Χαλκού, όριζαν έναν «ιερό» χώρο στο απέραντο τοπίο που χανόταν στον ορίζοντα.

Απορροφημένος στις σκέψεις μου άκουσα μία φωνή να καλεί τον σκύλο να σταματήσει να μου γαυγίζει. Γύρισα το βλέμμα μου και είδα ένα μουσάτο άντρα, μαυρισμένο από τον ήλιο, ξαπλωμένο σε μία αυτοσχέδια

παράγκα στην παραλία, πλάι στα «αγάλματα». Τον χαιρέτησα στα ελληνικά και μου απάντησε στα αγγλικά. Τον ρώτησα αν ήξερε ποιος έφτιαξε τα «αγάλματα». «Εγώ» μου απάντησε. Δεν κρατήθηκα «θα τα καταστρέψετε;» Με κοίταξε με απορία. «Όχι! Γιατί να τα καταστρέψω; Άλλωστε, δεν κινδυνεύουν ούτε από τον άνεμο, διότι τα έφτιαξα όταν φυσούσε και φρόντισα να αντέχουν. Βλέπεις; Η μία πέτρα στέκεται πάνω στην άλλη. Απλή φυσική». Την ώρα που μιλούσαμε τρεις νεαροί περνούσαν απρόσεχτα δίπλα από τα «αγάλματα». Ο ένας άπλωσε το χέρι και κούνησε το «κεφάλι» μιας από τις φιγούρες. Μόλις αντιλήφθηκε ότι πήγαινε να πέσει, σταμάτησε. Το έβαλε υπομονετικά και προσεκτικά στη θέση του και τότε γύρισε – στην κυριολεξία – να θαυμάσει όλο το σύνολο. Μόνο τότε, κατάλαβε περί τίνος πρόκειται και πόση τέχνη, μαστοριά και υπομονή χρειάστηκε για να δημιουργηθούν όλα αυτά τα «αγάλματα».

ΦΩΤΟ: ΗΛΙΑΣ ΜΕΣΣΙΝΑΣ

Ο Τζόνθαν ήρθε από τη νότια Αγγλία. Έχει ήδη ταξιδέψει στην Ελλάδα και έχει φτιάξει παρόμοια «αγάλματα» σε διάφορα μέρη. Στην Αίγινα ήρθε με σκοπό να δουλέψει, όμως τελικά κατέληξε να ζει στην παραλία, να φροντίζει τα «αγάλματά» του και να καθαρίζει την παραλία από τα σκουπίδια! Όταν το ανέφερα σε φίλους που έρχονται συχνά στην παραλία, μου είπαν «γι' αυτό είναι τόσο καθαρή φέτος. Νομίζαμε ότι την καθάριζε καθημερινά ο Δήμος». Μάλιστα, βλέποντας τον Τζόνθαν να καθαρίζει την παραλία, κάποιοι θαμώνες της παραλίας και ιδιοκτήτες εξοχικών κοντά στην παραλία, τον μιμήθηκαν και καθάρισαν και αυτοί την παραλία με τη σειρά τους.

Ο Τζόνθαν είχε να μου πει πολλά για το σύγχρονο τρόπο ζωής και την ταχύτητα με την οποία περνάμε τη ζωή μας. «Η ζωή δεν είναι πρόβα» μου είπε. «Όταν δεν έχεις σχέδια και προσμονές, τότε σίγουρα η ζωή δεν θα σε απογοητεύσει». Τον ρώτησα: «Στη ζωή σου τι έχεις μάθει, τι επαγγέλσαι;» Η απάντηση ήταν απλή: «Ζω». Με γοήτευσε με την παιδική του απλότητα και τις σοφίες που μοιράστηκε μαζί μου, όμως πιο πολύ με γοήτευσαν τα «αγάλματα» που είχε στήσει στην παραλία. Ακόμη και τα κύματα, που έσκαγαν κάθε τόσο στην παραλία, φαίνεται ότι είχαν συντονίσει το ρυθμό τους ώστε να μην τα ενοχλούν, λες και πρόσεχαν μην τα ρίξουν.

Ο Τζόνθαν, ο «οικολόγος - καλλιτέχνης» πέρασε σχεδόν απαρατήρητος δίπλα μας, ζώντας σαν Ροβινσώνας Κρούσος στην παραλία της Κολόνας. Είμαι σίγουρος ότι ο καθένας μας έχει κάτι να μάθει από αυτόν. Αρκεί να τον γνωρίσει, ή να κοιτάξει για λίγο τα «αγάλματα», τα οποία ελπίζω να μείνουν εκεί να μας τον θυμίζουν, όταν θα έχει πια γυρίσει στην πατρίδα του.